

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Na letu so videli od znanstvenih podatkov na celotni 48 vrt, ali kar je bilo, 1 kvadratni centimeter prostora stane 50 vrt. Za večino celotnega prostora pripr. 7 celotni, 1 kvadratni centimeter stane 10 vrt. — Inštruktorsko upravljanje na celotni celotni. — Menjava celotnega prostora na celotni celotni.

Mnogo vojakov bivše avstro-ogrške armade se danes ni dobilo vrnjeno svoje civilne obleke, katero je ob nastopu vojaške službe oddalo v vojaška skladišča. Vojaške oblasti na slovenskem ozemlju si sedaj prizadevajo, da pridejo te obleke v roke lastnikov, kar je mogoče seveda le glede tistih oblek, ki so na slovenskem ozemlju. Mnogo oblek pa se je tudi izgubilo. Vojaška intendantca za Slovenijo je določila, da se lastniki takih oblek, o katerih je verjetno dokazano, da so bile res oddane in izgubljene, odškodujejo ali v denarju (do 80 K) ali pa z drugo obleko. Intendantca je to delo poverila vojnodopolajnemu poveljništvu v Ljubljani, čigar gospodarski urad rešuje vse te prošnje. Vsi bivši vojaki, ki se do sedaj še niso zglasili za svojo res oddano civilno obleko, naj prijavijo svojo zahtevo pri občinskem uradu in naj

navedejo to le: 1. popolno ime, rojstno leto in domovinsko občino; 2. kdaj, kje in pri katerem vojaškem oddelku so ob začetku ali tekom vojske nastopili vojaško službo in oddali svojo civilno obleko; 3. posamezne kose oddane obleke in druge oddane stvari, njih opis in v čem oddane; 4. kje, keda, komu so ob izstopu iz vojaške službe oddali vojaško obleko in druge vojaške stvari (potrdilo priložiti). Za padle ali umrle naj napravijo take prijave njih pravi dediči. Občinski uradi pošljejo prijave in sicer za vojake, ki se oddali civilno obleko pri bivšem 87. pp. — nadomestnemu bataljonu celjskega pehotnega polka v Celju; pri bivšem 26. demobr. (strelskem) polku v Mariboru; 26. črnovoj. polku v Mariboru, pri 47. pp. v Mariboru — nadom. bataljonu peh. polka v Mariboru; pri bivšem 5. drag. polku v Mariboru — nadomestnemu škadronu dragonskega polka v Mariboru; pri bivšem 3. saperskem (pionirskem) bataljonu v Ptuj — nadomestni stotniji saperskega bataljona v Ptuj. Vse druge prijave naj se pošljejo vojnodopolnilnemu poveljništvu v Ljubljani, kamor se lahko oddajo tudi prijave, namenjene za zgoraj navedene oddelke. Vsi oni, ki se na svoje prijave niso dobili odgovora, naj ponovijo svoje prijave. Kdor civilne obleke, res oddane pri vojaških oddelkih na slovenskem ozemlju, ne debi nazaj, lahko prosí za odškodnino. Prošnji je priložiti: 1. potrdilo dotičnega vojaškega oddelka, da je res oddana civilna obleka izgubljena; 2. dokaz ali potrdilo vojaškega oddelka, ki ga je odpustil, da je prosilec oddal vso vojaško obleko. Če je dobil vojaško obleko, nima pravice do odškodnine. Ako pa je vojaški oddelek, pri katerem se je civilna obleka shranila, izven slovenskega ozemlja naj priloži prosilec odškodninski prošnji svojo izjavo, kdaj, kje in pri katerem vojaškem oddelku je oddal civilno obleko in da te obleke ni dobil nazaj. Izjavo potrdita župan in orožniška postaja, za begunce begunski urad v Ljubljani. Dediči umrlih vojakov imajo pravico do odškodnine 80 K. Treba je potrdila pristojnega sodišča, da je prosilec res pravi dedič. Vse odškodninske prošnje naj pošljejo občinski uradi vojnodopolnilnemu poveljništvu v Ljubljani.

Razne politične vesti.

Koridor med Jugoslavijo in Češko-Slovaško. V seji češko-slovaške skupščine dne 27. marca je bila enoglasno sprejeta sledeča spomenica: »Da bo Češko-Slovaška imela skupne meje z Jugoslavijo, se mora ustvariti koridor (ozek pas ozemlja), ki bo vezal Češko-Slovaško z Jugoslavijo«.

Ententina komisija štirih generalov, ki je v Ljubljani skozi 14 dni preiskovala znani »Ljubljanski dogodek« (proti Italijanom), je prišla dne 28. m. m. do zaključka. Našla ni prav nič obtežilnega za Slovence. — Italijanski kapetan, ki predstavlja v Mariboru italijanske misije, se je vozil nedeljo v Ljubljano, da »pruči« položaj v Ljubljani.

Socijaldemokrati bobnajo po shodih, kakor nam poroča dopisnik iz Laškega trga, da so oni konec naredili vojski, pa prepozno so prišli s takimi baharijami, mi smo že slišali davno prej, da je Wilson s svojimi Amerikanci na bojnem polju odločil poraz Nemcev. Le po resnici vsikdar!

Lahi postali popustljivi. Iz Pariza poročajo, da se pod vplivom ograških dogodkov opaža znaten preobrat nam v prid. Lahi so začeli računati s tem, da je treba naše zahteve vsaj deloma izpolniti. Tudi laško časopisje je začelo pisati bolj zmerno.

Politični nemiri v Italiji. Brzjavni in telefonski promet z Rimom je že nekaj dni prekinjen. Zgora mej se izvršuje zelo strogo; zdi se, da so izbruhnili v Italiji politični nemiri, katere hočejo na ta način prikriti z molkom.

Slovesno priznanje naše države. Istočasno kakor z Nemčijo se sklene mir tudi z bivšo Avstrijo! Ob tej priliki bodo države, ki so nastale na ozemlju bivše monarhije slovesno priznane. Razume se, da je v današnjih okoliščinah nemogoče skleniti mir tudi z Ogrsko. Vsekakor bo pa mir z Nemčijo in Avstrijo podpisan tudi v tem slučaju, ako bi razna pereča vprašanja, kakor n. pr. vprašanje Turčije, še ne bila rešena.

Ljubljanski list »Jugoslavija« prinaša tuptam poročila, ki so brez vsake podlage, ki pa nam Slovincem tukaj za meji silno škodujejo. Predržnemo se izraziti ponižno željo, naj bo list v tem oziru bolj previden!

Nemci napadli Velikovec. Soboto dne 29. marca so nemške roparske tolpe napadle Velikovec ter so na ta način prekršile dogovorjeno premirje. Nemške tolpe so bile le kratek čas gospodar v Velikovcu, kajti naši vojaki so jih prav kmalu prepodili. Nemci so tudi nameravali napasti Sv. Nežo, toda naši so jih prehiteli ter razpršili sovražne tolpe, ki so štejele 400 do 500 mož. Naši so vplenili en top in štiri strojnice, vjeli pa zaysem 17 sovražnikov. Na naši strani je bilo samo devet vojakov ranjenih.

Značajnost. Iz Gornje Radgone nam pišejo: Celjska Zadruga zveza pošilja spodneštajerskim nemčurkim posojilnicam samo nemška vabila, kjer jih vabi k pristopu. Dovolili bi si vprašati, ali Zadruga Zvezi v Celju ni znano, da so vse te posojilnice nemčurske in da gospodje krog teh zavodov znajo bolje slovensko ko nemško. Male več narodne zavednosti bi na vsak način ne škodovalo!

Zakaj se tako zaganjajo socijaldemokrati v duhovnike? Na vsakem shodu grmijo socijalni demokrate zoper duhovnike, da so krivi vojske, kakor bi bili duhovniki napovedali vojsko, pa zivali kanone in delali puške in bajonete, ne pa maševali, bolnike tolažili, vsem pa šli v hudem času na roko z besedo in dejanjem. Zakaj to? Kaj se jim zaganja socijaldemokrati v duhovnike? Kaj so jim hudega storili? To vemo vsi, duhovniki niso krivi vojske, prj socijaldemokrati, ki so leta 1914 stiskali nemškemu cesarju roko, da je napovedal vojsko, ki so v nemškem drž. zboru pridali glasovali za podmorske čolne in za svote, s katerimi se je vojska od leta do leta nadaljevala.

Shod celjskih Slovencev. Dne 19. sušca se je dvorani pri »Belem volu« vršil shod krščansko mističnih žen in deklet. Govorila sta dr. Ogrizek in kaplan Lashaher. Hvala Slovincem, ki so se tega prvega pgl. shoda tako obilno udeležile!

Zalostna znamenja? Pišejo nam iz Laškega trga: Kaj je to? Tukaj slišimo, da se nekateri veselijo verskega boja. Ne vemo, kaj je pravzaprav to, samo to čutimo, da tistim, ki se kaj takega veselijo, mora biti na poti vera in cerkev in da bi radi bili tako brez duhovnikov kakor brez božjih in cerkvenih zapovedi, kakor ve Klaverjev koledar povedati o zamorcih.

Tedenske novice.

Dr. Korošec častni občan v Braslovčah. Občinski zastop v Braslovčah je v izredni seji dne 23. marca imenoval ministr. podpredsednika dr. Korošca častnim občanom z ozirom na njegove velike zaslugе kot poslanec te občine in kot prvobornik za našo neodvisnost in ujedinjenje. Upamo, da bodo temu vzgledu sledile še druge občine. Naše zaslužne može je treba slaviti!

Težko operacijo je prestal dne 31. marca v mariborski javni bolnišnici svečinski župnik Vid Janžekovič. Bolnik je jako slab. Priporoča se v molitev. — Župnik Janžekovič je eden tistih obmejnih rodoljubov, ki so bili leta 1914 od nemčurjev ostudno preganjani. V graški ječi si je nakopal kal bolezní, na kateri trpi sedaj že skoraj pet let.

Naznanilo. Naročniki se pritožujejo, da v nekatere kraje naši listi pridejo zelo pozno, in mislijo, da mi njihove liste pozneje damo na pošto kot druge. Naznanjamo s tem, da mi oddamo na pošto »Stov. Gospodarja« za vse naročnike v četrtek zvečer do osme ure, »Stražo« pa v ponedeljek in petek zvečer do 8. ali 9. ure. — Položnic za naše liste iz Ljubljane žal dozdaj še nismo dobili.

Izkaze darov za razna društva in dobrodelne zavode tako dolgo ne moremo več priobčevati, dokler nam ne bo dana možnost, da bo izhajal naš list zopet na osmih straneh. Teh izkazov se nabere mnogokrat veliko, da bi lahko napolnili kar celo stran s takimi izkazi.

Odslovičev nemškega učiteljskega osebja na okoliških šolah. Višji šolski svet v Ljubljani je z dnem 31. sušca odpustil iz šolske službe nemško učiteljsko osebje na ljudskih šolah v Lajtersbergu-Krče-

vin, Kamnici, Pobretju, Teznu, Studencih, Hočah, Pekrah, Selaici, pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, v Radvanju, Razvanju, Št. Ilju ter na obmejni šoli v Sladkem vrhu pri Trnovem ob Muri. Na tistih šolah, na katerih prevzame vodstvo učna moč, ki dosedaj ni bila nastavljena na dotični šoli, se radi oddaje uradnih poslov in ureditve dragih nučnih zadev valed ukaza okrajnega šolskega sveta mariborskega prekine šolski pouk do vsakega 6. dne aprila 1919.

Nov živinozdravnik v Mariboru. V Mariboru v Grajski ulici 8 se je nastanil kot živinozdravnik dr. Valter Sirk, bivši klinični asistent dunajske visoke živinozdravniške šole. Novega živinozdravnika priporočamo!

Služba cestarja. Pri okrajnem zastopu v Mariboru je oddati mesto cestarja za okrajne ceste Sv. Jakob in Sv. Jakob — Sv. Jurij v Slov. gor. Pravilno kolkovanje prošnje je vložiti pri okrajnem zastopu v Mariboru, Koroška cesta št. 26. do dne 15. aprila 1919. Natančnejši podatki se dobijo pri okrajnem zastopu. — Vladni komisar: Dr. Leskovar l. r.

Oddaja tobačne glavne zaloge v Radgoni. Tobakna glavna zaloge v Radgoni, spojena z založno trafiko je razpisana v oddajo po javnem natečaju. Natančnejši podatki so razvidni pri finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru ali pri preglednem okr. vodstvu finančne straže v Radgoni. — Invalidi iz zadnje vojske, takisto vdove in sirote po vojaki, padli ali umrli v tej vojski, in sicer v prvi vrsti častniki, praporščaki, kadeti in isto vrstniki, istotake vdove in sirote po takih vojaških osebah imajo ob gotovih pogojih brezpogojno prednost pred vsemi drugimi prosilci. Ponudbe je napraviti na predpisani uradni tiskovini, pravilno jih je kolkovati in podpisati ter najpozneje dne 16. aprila 1919, dopoldne ob 10. uri v zaprtih in zapečatenih uradnih zavitkih vročiti vodji finančnega okrajnega ravnateljstva v Mariboru.

Po ceni vžigalice. Iz Ormoža nam pišejo: Pred kratkim časom sem bil v Ormožu ter zahteval v trgovini vžigalice. Dobil sem jih v navadnem papirnem zavitku celih 90 komadov za »malo« ceno 1 K. Preštel sem jih doma in ne morem molčati. Ali ni to oderušstvo brez primere? Enako se godi skoraj pri vseh drugih potrebščinah. Prosimo vlado, naj vpogleda v zaloge bogatašev in naj jim stopi na prste.

Važno za invalide celjskega pešpolka (t. j. poprejšnjega pešpolka št. 87). Pri polku se nahaja invalidni fond, kateri se bo deloma razdelil meseca majnika t. l. med res potrebne invalide omenjenega polka, ki so državljani kraljestva SHS. Prosilci naj se zglasijo osebno tekom meseca aprila v sobi št. 31, I. nadstropje, grajske vojašnice v Celju, kjer bo komisijonelno preiskovanje vsako sredo in soboto od 10. do 12. ure dopoldne. Prosilci morajo prinesiti seboj potrdilo od občine, da so res brezgumni in podpore potrebni. Za popolne invalide, katerim ni mogoče osebno se zglasiti, naj prinesejo sorodniki plačilni nalog, invalidno knjigo in potrdilo od občine in od orožništva o identiteti.

Organizacija občinskih tajnikov Spod. Stajerja. V soboto, dne 12. t. m., dopoldne ob 9. uri, se vrši sestanek občinskih tajnikov v »rudeči sobi« Narodnega doma v Celju v svrhu enotne organizacije. Vsi stanovski tovariši brez razlike strank ste uljudno vabljani na ta važen sestanek.

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov je izšla v samozaložbi pisatelja Matije Pirc, profesorja v Mariboru. Cena 1 K, po pošti K 1.20. Knjižica podaja na 94 straneh kratek in plastičen pregled zgodovine Jugoslovancev od najstarejših časov pa do današnjega dne, je tiskana na dobrem papirju in ima lično obliko. Ob ujedinjenju SHS je vsakemu Slovincu potrebno, da pozna vsaj v glavnih potezah zgodovino troimenskega naroda; zato knjižico prav toplo priporočamo. Dobi se jo v vseh knjigarnah in pri samozaložniku. Pri naročbi posameznih iztisov naj se vpošlje denar pod naslovom Matija Pirc, profesor v Mariboru obenem z naročbo.

Kraljica cerkvenega leta — Šmarnice za leto 1919, spisal M. Volčič, župnik v Breznu, izdala Cirilova tiskarna v Mariboru, so ravnokar izšle. V mični obliki razpravljajo razne Marijine praznike. Obsegajo lepe nauke za Marijine častilce. Ob koncu so pridejane mašne, spovedne in obhajilne molitve in litanije Matere božje. Cena lični knjižici s poštno vred znaša K 3.40. Naročajo se v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Častilci Marijini, sežite takoj po tej najnovejši knjižici.